ԺԳ. ՏԱՐԻ—ԹԻՒ 92 | ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 1899 | 1 ՐԱՄԱԶԱՆ, 1317 | 21 ՓԵԱՆՈՒՆԻ ԼՎՎԼԼ, 1315 | 2 ՅՈՒՆՎ. 1900 (Ն. Տ.)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՆԽԻԿ

Պոյտոյ համար { Տարեկան 70 դրշ. / Վեցամսեայ 35 „

Գաւառներու համար { Տարեկան 90 „ / Վեցամսեայ 45 „ / Եռամսեայ 23 „

Արտասահման { Տարեկան 23 Ֆր. / Վեցամսեայ 12 „

Նամակ կամ ոեւէ զրուցիւն պէտք է ուղղել Տնօրինութեան:

ԾԱՂԻԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ

«زاغك» ارمنیجه یومی وسیاسی غزته‌سی
مطبعه و اداره‌خانه‌سی
غلطه‌ده حمدی پاشا خان

Կ. ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա,
Համտի-բաշա խան

Rédaction du Journal Arménien
„DZAGHIK"
Galata, Pérchémbé-Bazar
Hamdi-Pacha Han

10 ՓԱՐԱ | ՏՆՕՐԷՆ Ռ. ՍԱԳԱԵԱՆ | 10 ՓԱՐԱ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ

Ուսումն. Խորհուրդն իր վերջին նիստն եւս գումարեց անխուսափելի առժամեայն՝ Դուրգէն էֆ.ի վերին հսկողութեան տակ։

Կը յուսացուէր թէ Տօքթ. Թորգոմեան եւ Տրդատ պէյ այս անգամ ներկայ ըլլային Ուսումն. Խորհրդոյ նիստին, սակայն զո՛ւր յոյս։ Հետեւապէս Ուսումն. Խորհուրդը վերստին զուրկ մնաց իր այս երկու կարեւոր անդամներուն գործակցութենէն, որք հակառակ Ազգ. Վարչութեան մերժման, անդրդուելի կը մնան իրենց հրաժարականին վրայ։

Մեր կարծեօք, հարկ է որ Ազգ. պատկառելի Վարչութիւնն իր ներկայութեանը հրաւիրէ զանոնք, անոնց բանաւոր պատճառները լսելու եւ բանալու համար, յօդուտ ազգ. մանկութեան կրթութեան։

*Իրաց այս վիճակին մէջ, եթէ կայ բան մը որ մեր զարմանքը կը շարժէ, մ'ին ալ սա պարադան է թէ Ուսումն. Խորհրդոյ միւս անդամք՝ ի՞նչպէս եւ ինչո՞ւ կը շարունակեն իրենց պաշտօնը։ Արդեօք իրենք համակարծիք չե՞ն իրենց հրաժարեալ պաշտօնակիցներուն։ Եթէ այդպէս է, թող բացէ ի բաց յայտարարեն, իրենց արգարացուցիչ պատճառներն յառաջ բերելով։ Արժանապատուութեան զգացում կրող անձ մը կրնա՞յ այսուհետեւ պաշտօն ընդունիլ ոեւէ տեսակէ Խորհրդոյ մէջ, եթէ իր բանաւոր հաստատած առաջարկութիւնք անտեսելի պիտի մնան Պատրիարքարանի Վարիչ մարմնոյն կողմէ։ Այո՛, չենք կարծեր որ պաշտօնի եսասէր չվազող, այլ իր պատասխանատուութեան գիտակից անձ մը պաշտօն ընդունի մինչեւ որ Ազգ. վարչութիւնը չընդհանրացնէ վերապէս իր հոգածութեան առարկայ ընել Կրթական խնդիրը, դէթ իր ելակայ ընել Կրթական խնդիրը, դէթ իր ելակայ ընել Կրթական խնդիրը, դէթ իր ելակ

մղոն հեռի դարանի մտած էին, ճիշտ մօտ ա՛յն տեղւոյն ուր նախընթաց իրիկուն յանկարծակիի բերած էին Հուսար գունդէն քանի մը հոգի։ Մեր մարդիկ կրակ ընելով սպաննեցին երկու հոգի եւ երկուքալ վիրաւորեցին, եւ ապա վարպետութեամբ փախան՝ տեսնելով որ հարիւր Պօէրք իրենց վրայ կուգային Հլանկվանի բանակատեղէն։ Ի Նադալ Հանովրի մխոնարութեան անօրէն՝ քարոզիչ Հարմս եւ ուրիշ դերման աղարակատէր մը Պօէրներէն ձերբակալուելով Լաղքորդ զրկուցան, թշնամին լրտեսներն ըլլալու համբաստանութեամբ։ Դերման կառավարութեան պաշտպանութիւնը պահանջեցին ասոնք։

«Լորտ. Տընտոնալտ ձիաւորներով եւ երկու թնդանօթներով այս առաւօտ կարեց խուզբ մը Պօէրներուն ճամբան, որք մեր բանակատեղն արեւմուտքէն 5 մղոն հեռի տեղ մը Դուկէլա գետէն անցած էին։ Թշնամին քաշուեցաւ եւ գետին հիւսիսային կողմէն հրաձգեցի քանի մը հարուած արձակեց։ Լորտ Տընտոնալտ դրաւեց բազմաթիւ արջառներ եւ ձիեր, նաեւ գերի մը, Նադալ բնակող անհաւատարիմ Հոլանտացիի մը որդին։

«Պօէրական բանակէն փախչող բնիկ մը կը յայտարարէ թէ ուրբաթ աւուր կռուին մէջ թշնամիին կորուստն է 800, մեռեալ եւ վիրաւոր։ Վիրաւորներէն շատերն ալ մեռած են անկէց ի վեր։ Պօէրական զօրախումբերուն հետ գտնուող կիները կ'ուլան կ'ողբան ամբողջ գիշերը։ Բնիկը կը յայտարարէ նաեւ թէ թշնամիք համախմբուած են մեր ձախ թեւին երկայնքը տարածուող բլուրներուն վրայ, Սբրինկֆիլտի ճամբով յարձակումը արգիլելու համար»

Դեկտ. 25.—«Ս. Ծնունդն այսօր տօնեցինք ամենայն խաղաղութեամբ. առատ գարնջուր եւ մսեղէն բաշխուեցան զինուորներուն։ Սակայն տաքն ու դէշ օդն արգիլեցին ամէն կերպով կատարել ուրախութիւնը։ Բայց դանդատելու ուրիշ պատճառ չկար, որովհետեւ ամբողջ օրն երկուստեք հրաձգէն մը անդամ չպարպուեցաւ։

«Երէկ թշնամին դերի բռնեց մեր գունդէն հարիւրապետ Բրիքուար, ուրիշ զինուոր մը, ինչպէս նաեւ քիչ մը վերջը Կրէնֆիլ հարիւրապետը։» Դեկտ. 26.—«Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ Զօր. Պուլլը նոր փորձ մ'ալ պիտի ընէ Դուկէլայէ անցնելով Լէսիմիթի վրայ քալելու։ Այս առաւօտ մեր նաւային թնդանօթք վեց ռումբ նետեցին ի Մակլբոֆնդային պօէրական խրամներուն վրայ։ Վերջին ռումբը ճիշտ խրամի մը մէջ ինկաւ եւ սպաննեց քանի մը հոգի, որովհետեւ Պօէրք խիզոյն թողուցին զայն, պատարակներով մարդ տանելով։

«Այս առաւօտ ալ երկու ռումբ արձակելով, մեր սովորական ողջոյնը տուինք Պօէրներուն։

«Բանի մը պատերազմական օղապարիկներով դարձեալ դիտեցինք երէկ Պօէրներուն չարժումները։»

Բէրդաւն.— «Պատերազմի սկիզբէն մինչեւ Դեկտ, 17, ի Նադալ եւ ի Բարեյոյս գաղթականներուն վաւերական թիւն է հետեւեալը. — Բիդէրմարիցպուրգ՝ 2000, Տբրպան՝ 2832, Բորդ-Էլլիզապէթ՝ 1757, Կրահամսթաուն՝ 494, Իսդ-Լընտըն՝ 1249, Բուլինդաուն՝ 200, Բէրդաւն՝ 3242, ընդամէնը 11,774։ Առնցմէ 5000էն աւելին տղայ են, որոց թիւն ամէն օր կ'աւելնայ։ Մէկ շաբաթուան մէջ ի Բէրդաւն կանանց եւ տղոց թիւը 100է աւելի չատցաւ։

«Բարեյուսոյ Հոլանտացիք իրաւ է որ կը համակրին Պօէրներուն, բայց կարծուածին չափ Անգլիոյ դէմ ալ ոտք եւած չեն։ Մեր պարտութեանց վրայ արտասուոր ուրախութիւն չեն ցուցներ։ Արդէն ակէ առաջ ալ Կլէնդրոյի եւ Էլանսլակդի ճակատամարտերը անգլիական պարտութիւններ նկատուած էին Հոլանտացիներէն։»

ՄԼԻՖՔԻՆԿԻ ՎԻՃԱԿԸ

Պահակաղօրաց առողջութիւնը շատ աղէկ է։ Վերջերս քանի մը օրեր բաւական անձրեւ տեղաց։ Պօէրք երկու խոշոր թնդանօթ ունին։ Իրենց յառաջապահները կը տեսնուին մեր զրահապատ կառախումբին մարդոց կողմէ, եւ Մաքդիմ թնդանօթներով կրակ կ'ընեն անոնց վրայ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՀԻՍԻՍԷՆ

Դուրլի, 20 Դեկտ.— «Գնդ. Բլըմբը կը տեղեկագրէ թէ ընիկներուն ըսածին դէմ, Բրեգորիայի ճամբուն վրայ մինչեւ 50 մղոն հեռի տեղ Պօէրք չեն տեսնուիր»։

Ի ԹՐԱՆՍՎԱԼ

Բրէդորֆ.— «Անգլիացի զերիներն եկան։ Կան մէկ գնդապետ, երեք հաղարապետ, չորս հարիւրապետ եւ տասնեւմէկ տեղակալ (միլաղիսմ)։ Գրաւուած երկու մարտկոցներն ալ, տասն թնդանօթ, հոս հասան։

«Զօրավար Ժուպէռ Պօէրական բանակեալն հասաւ Բչ. եւ մեծ ոգեւորութեամբ ընդունուեցաւ։ Ճառ մը խօսեցաւ։»

Լօրենսօ Մարքէզ.— «Բրէդորիայէ բոլոր պօէրական զօրախումբերուն Ս. Ծնունդեան տօնին առթիւ շնորհաւորական հեռագրեր զրկուեցան։ Հոլանտական եկեղեցւոյ կրօնականներէն շատերը Պօէրական բանակեալները զացին Ծնունդի եւ Նոր Տարւոյ տօները կատարելու ըստ պատշաճի»։

ԼԻՏԻԴ ՎԱՌՕԴԸ

Պօէրական հրամատար մը հետեւեալը գրած է Պօէր կառավարութեան հանքայնի գործոց նախարարին.— «Առաջին անգամ կարծեցինք թէ Լիտիդ ռումբերուն պայթիլէն յառաջ եկած ծուխը թունաւոր էր զայն շնչողներուն համար, բայց ապա վարժուեցան անոր, եւ այլեւս կարեւորութիւն տուին Լիտիտ ռումբին։ Հետեւանքն նաեւ միւսներուն։» Լիտիդ ռումբին պայթումը նկարագրելով, հրամատարը կ'ըսէ.— «Լոնկ-Դոմի մօտ կեցած էինք, որ թշնամին ռումբի կրակներուն ենթակայ է միշտ։ Բրիտանական խոշոր թնդանօթներէն մին կրակ ըրաւ մեր վրայ, եւ ռումբը մեր մօտն ինկաւ տեղի չառաջինով։ Ճիշտ մեր թնդանօթներուն ետեւը դարկաւ, եւ չորս ոտք խրեցաւ հատատուն հողին մէջ, բանալով խոշոր ծակ մը, ուր կարելի էր թաղել ձի մը եւ մարդ մ'ալ ոտքի վրայ մնալ։ Ամէն մարդ կ'ողաներ որ ինք պիտի բլլար այս Լիտիդի առեղի ուժին զոհը։ Մահառատ ամպը վեր բարձրացաւ եւ ռումբի կողոսկանքներ ամէն կողմ մեր շուրջ թափեցին։ Կեցած կը դիտէինք։ Վերջապէս մուխը փարատեցաւ եւ տեսանք որ մեզմէ ոչ ոք վնասուած է։ Հասկցուեցաւ որ Լիտիդի մուխը մահաբեր չէ, եւ անոր ընդհանուր արդիւնքը կարծուածին չափ տխուր չէ»։

ՄՈՐՆԻՆԿ ԲՈՍԴԻ ԹՂԹԱԿԻՑԸ

Անգլ. օրաթերթերը շարունակ կը զրեն Զբրէյլի փոխասան պարագաներուն վրայ։ Մորնինկ Բոսդի վարպետարդի թղթակիցը Զիւլիի անգլ. բանակատեղն հասնելով, տմէնուն կողմէ շնորհաւորուեր է։ Զբրէյլ կը պատմէ թէ բանին պատը ծակելով փախած է։ Կայարան երթալով կառախումբ մը մաներ եւ մինչեւ արշալոյս անով ճամբորդելէ ետք, վակոնին պատուհանէն փոսի մը մէջ ցատկեր է։ Յետոյ կէս մը քալելով, կէս մ'ալ կառախումբով մինչեւ Միտրլպուրկ հասեր է։ Այս տեղէն քիչ մը անդին յաջողեր է ուրիշ կառախումբ մը մտնել, ուր վախնալուն ժամ պատուբտեր է ածուխի պարկերուն ներքեւ մինչեւ Քոմարդի Բուրդ, ուր երեսուն եւ վեց ժամ սպասելէ ետք՝ վերջապէս հասեր է ի Բէսանոս Կարսխա։

ԲՈՐԴՈՒԿԷԶՔ ԵՒ ՊՕԷՐՔ

Տէլակոա ծովածոցը գտնուող Ատամաղօր Բորդուկէզ զրահաւորին 52 թնդանօթաձիգներէն 19ը միայն մնացեր են, միւսներն իրենց սպաներուն աչքերը գոցելով Պօէրներուն բանակատեղը փախեր են։

— Լիզպոնայէ կը հեռագրեն թէ Պօէրներուն ամէնէն մեծ թնդանօթներն ալ թէ Տէլակոայի ճամբով Թրանսվալ մտած են, այլ Տրրպանի ճամբով, եւ թէ Զօր. Սբր Ուիլեամ Պուլլը եւ Լոնտոնի մաքսային վերատեսչութիւնն ալ գիտէին թէ Նադալի անգլ. գաղութին ճամբով դէպ ի Թրանսվալ կ'երթան մեծաքանակ ռազմամթերք եւ թնդանօթ։ Տբրպանի մաքսային վարչութիւնն ալ թոյլատրած է հաղարաւոր սակառաչափ սլանիպ տը բօղասիօմ անցընել ի Թրանսվալ, պայթուցիկներ չունենալու համար։

ԻՐԼԱՆՏԱՑԻՈՑ ՇԱՐԺՈՒՄԸ

Անգլ. կառավարութիւնը հրահանգ զրկեց Միացեալ Նահանգաց իր բոլոր հիւպատոսներուն տրպէսզի հակոզութիւն ընեն Իրլանտացւոց վրայ, որոց մասին զրոյց տարածուած է թէ մտադիր են Բանատոյի վրայ յարձակիլ։ (Տես երէկուան «Ծաղիկ»)։

ԱԴԱՄԱՆԴԻ ԱՌԵՒՏՈՒՐԸ

Հարաւ-Ափրիկեան պատերազմին հետեւանօք Ամսդէրտամի ադամանդի վաճառականութիւնը նեղ վիճակի մէջ է։ Գործէ դադրող աշխատաւորներուն թիւը 9000ը կ'անցնի, որոց երեք չորրորդը ամուսնացեալ են։ Զբաղուած ադամանդի պակասութիւն չկայ։ Ընդհակառակն մթերքը կը լաւէ դէռ երեք ամիս բոլոր գործաւորներն աշխատցնելու։ Սակայն ադամանդի առեւտուրը կեցած է, եւ գնող չկայ։ Հետեւաբար ադամանդի վրայ գործ ընողները կը վախնան 1890ին պատահած տագնապին նման տագնապէ մը։ Եթէ ասկա պատահի, մի միայն Ամսդէրտամի մէջ առնուազն յիսուն հազար անձինք վերջին ծայր կաթուածութեան մէջ պիտի իյնան։

ԼՈՐՏ ՍԱԼԶՊԸՐԻ

Լիվերպուլի թերթ մը կը ծանուցանէ թէ Լորտ Սալզպըրի զիտաւորութիւն ունէր պաշտօնէն քաշուիլ Յունվի առաջին օրերուն. բայց Թաղուհիին թախանձանաց տեղի տալով, հաւաներ է մնալ մինչեւ պատերազմին վերջը։ Պատերազմը լմնցածին պէս՝ Լորտ Սալզպըրի վերջնականապէս պիտի քաշուի։ Իր յաջորդը պիտի ըլլայ հաւանաբար Տըվընշայրի դուքսը, Պեսական Խորհրդոյ նախագահը։

ՀԱՆԲԱԾՈՒԽԻ ՏԱԳՆԱՊՆ Ի ԼՈՆՏՈՆ

Պատերազմին անակնկալ արդիւնքներէն մին եղաւ հանքածուխին չափազանց սղին Անգլիոյ մէջ։ Սովորական ժամանակի մէջ մէկ տակառն ի Լոնտոն կ'արժէ 25 ֆր., հիմա յաջորդաբար բարձրացաւ 27 ֆր. 50ի, 32.50ի, եւ այսօր կը ծախուի 37.50ի։ Հասարակութեան խմաց տրուեցաւ թէ մէկ շաբաթէն 50 ֆր.ի պիտի ելնէ, եւ թէ այս գինն ալ վերջնական չէ։ Ածխավաճառք կը յայտարարեն թէ իրաց այս վիճակին պատասխանատու են երկաթուղւոյ ընկերութիւնք, որք չեն կրնար տարպարանքներն յանձնել։

Երկաթուղւոյ ընկերութիւնք ալ յանցանքը կառավարութեան վրայ կը ձգեն, ըսելով թէ ահա երկու ամիսէ ի վեր պատերազմական պաշտօնատունը վար դրած է իրենց երկաթուղիներու մէկ մասը, զորք, ռազմամթերք, ուտեստ փոխադրելու համար։ Ակէ զատ այն ընկերութեանց զօրաւորներուն մէկ մասը կառավարութիւնն ի հարաւային Ափրիկէ զրկած է իրրեւ քաղաքապահ զինուոր. միւս կէսն ալ տասիկ յոյնած է եւ հաղիւ կրնայ բաւել սովորական ծառայութեան։ Վերջապէս Պրըմինկամի, Օլսբրչոպի եւ Ուէլվիչի ձուլարանք տեսակ մը մենաշնորհ ըրած են հանքածուխը։ Այս գործարանք դիշեր ցերեկ կ'աշխատին, Սառեմէնդրոնի պատերազմի մթերատնոցներուն հաշուոյն։ Ընկերութիւնք պարտաւոր են ամէնէն առաջ պետական հանքածուխի պարկերը փոխադրել, մանաւորաբ վերջը կուգան։ Հանքածուխի այս տաղտալ ծանր հետեւանքներ կրնայ ունենալ Անգլիոյ անտեսական ընդհանուր կացութեան վրայ։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱ

Ամերիկայէ ցորեն, գարի, վարսակ եւ այլն փոխադրող ամերիկեան նաւերուն վրայ եւս մեծ հոկոզութիւն կը գտնեն Անգլիացիք եւ ամենուքեան պատրաստակամ ներքեւ վար կը դնեն զանոնք։ Նիւ Եորքի եւ Ուաշինկդընի մէջ բաւական խօսակցութեանց նիւթ եղած է ասիկա։ Նիւ Եորք Հերըլտ կ'ըսէ թէ Անգլիա իրաւունքը կը չափազանցէ։ Յօդուած մը հրատարակելով «Յարձակում մեր վաճառականութեան դէմ» խորագրով, ամերիկեան օրաթերթը կը հարցնէ թէ Անգլիա-Ամերիկեան նշանաւոր (?) նիզակցութեան առաջին պտուղները ասո՞նք են։ Հերըլտ կ'ըսէ թէ Անգլիա իր ապագայ թշնամիները կը խնդացնէ, հացայրսելը պատերազմական մաքսանենգութիւն նկատելով։

ԳՐԱՆՍԱ ԵՒ ՊՕԷՐՔ

Ֆրանսայի Պատերազմական զործոց նախարարն որոշեց Ֆրանսայի զինուորական մը զրկել ի Թրանսվալ, Պօէրական բանակին գործողութեանց հետեւելու։ Արդէն անգլ. բանակին մէջ կայ ուրիշ Ֆրանսացի զինուորական մը, որ Սբր Բըվերզ Պուլլերի քով կը գտնուի։

Ա. ՖՐԻՔԱՆ ՏԷՐՆԵՐՈՒ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ

Ապստամբութեան հրդեհը կը ծաւալի հետզհետէ սասակապէս Բարեյուսոյ բոլոր Հոլանտացիներուն մէջ։ Ամբողջ քաղաքներ Պօէրներուն կը միանան։ 170 օրանժեան Պօէրք՝ Եօրան զօրավարին հրամանին ներքեւ Կրիքաղաուն մտեր են, ուր անմիջապէս իրենց միացեր են Հոլանտացիք։

—Ի Լօրենսօ Մարքուէզ նպարեղինաց դինը կրկնապատկուեր է։ Բայց Պօէր բանակին մթերքը չատ ստուար է եղեր։

ԴԱՒԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ.—Ընդհ. Դատախազին ճառը.—Վճիռը.—Բարձր. Ատենին մէջ ընդհ. դատախազ Օքսալ Պէրնառ կարդաց իր պահանջման ճառը։ Բաւական թէ ըստ բաւականին ապացուցուած է թէ զանազան Դաշնակցութիւնք նախապէս համաձայնած են Զանազան համար որ իրենց միացնեն Բանակը ու խուժանը՝ Հանրապետական Կառավարութեան վնասելու նպատակաւ։ Զանազան միդինկներն ու ցոյցերը նկատելով՝ հաստատուած է այս համաձայնութեան զոյութիւնը։ Ամբաստանեալներէն ոմանց կողմէ Օրլէանի դքսին ուղղուած հեռագրերը կարեւորութիւն ունին, եւ մանաւորապէս Ատենին ուշադրութիւնն հրաւիրեց ա՛յն հեռագրին վրայ որով Լիւռ Սալիւս կ'խմացնէր Դուքսին թէ Զօր. Թոմասէն կ'աշխատէր ի նպաստ պտնարարդեան թեկնածու Վիքդոր Իշխանին Դաւադրութեան ուրիշ ապացոյց մ'է նաեւ Գնդ. Մոնդէյլի խոստովանութիւնը թէ Դաշնակցութիւնը միացած էին միմեանց նպատակի մը հասնելու համար։ Այս միութեան շնորհիւ չարունակ փոզոցային ցոյցեր կը կազմակերպուէին։ Այս ցոյցերէն ամէնէն կարեւորն էր ա՛յն որ տեղի ունեցաւ հազարապետ Մաչանի ի Բարիզ վերադարձին առթիւ։

Խուժանը բանակին հետ միացնելու յատակագիծին չարունակութիւնն էր այն, ինչպէս նաեւ Ռէյոյի զօրանոցին ցոյցերուն եւ միւս ցոյցերուն նմանը։ Ընդհ. դատախազը դիտել տուաւ թէ ամէն համախմբումի ժամանակ բոլոր Դաշնակցութիւնք իրենց մասնին առնէին։ Դաւադրութիւնը կը հաստատուի սա իրողութենէն թէ ամէն փոզոցային ցոյցի առեն Օրլէանի դքսին քարտուղար Պրիֆ հեռագիր կը զարնէ թեկնածուին ասմանդլիէն չատ հեռու չգտնուիր։ Ընդհ. դատախազին այս տեսութենէն ետք՝ փաստաբանք բացատրեցին դատավարութեան օրինական կերպը, եւ ապա մի առ մի խօսեցան այն ամբաստանելոց մասին որք անմիջապէս կրնան ազատ արձակուիլ։

Բարձր. Ատենը խորհրդակցութեան սենեակը քաշուեցաւ, եւ ապա Նախագահը կարդաց վճիռը, որով ամբաստանեալներէն վեցը, Շըվիյի, Բուժօլ, կէն ու Պուսոնն, Պալիէռ, Պոնենէ եւ ա'Ավոս, անպարտ կ'արձակուին։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ.— Հայտնի բաղատ ընիկ իշխան ի Կալկաթա փոխարքայ Լորտ Բըրզընի բաժակաճառին պատասխանելով հացկերոյթի մը միջոցին, ըսաւ թէ իր քսակն ու իր բանակը Բրիտանական կայսրութեան պաշտպանութեան նուիրելու պատրաստ է։ Անգլիա հնդիկ իշխանութիւնք ամէն օր հաւատարմական յայտարարութիւններ ընել կուգան ընիկ իշխաններուն։ Կվալիորի ընիկ իշխանն արտոնութիւն ուզեր է Բարեյոյս երթալու։ Առաջարկեր է զօրք եւ ձի զրկել իր ծախքով ի Հարաւային Ափրիկէ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ.—Թայմզի Վիէննայի թղթակիցը կ'ըսէ թէ բաւական թուով Ռուս զինուորներ կը զրկուին դէպ ի Ասիական սահմանագլուխը։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԽԺԴԺՈՒԹԻՒՆԸ. — Գերմանական Ափրիկէի մէջ ընիկ մը ապանող եւ ուրիշ զանազան խժդժութիւններ ընող իշխան ա'Առէնպէրկ դատապարտուեցաւ երեք ամսուան բերդարգելութեան. բանակէն ալ արտաքսուեցաւ։ Կայսեր վաւերացումէն ետք պիտի զործադրուի այս պատիժ։ Իշխան ա'Առէնպէրկ Ծնունդեան տօնին օրն ընդ հակոզութեամբ Համբուրկ տարուեցաւ։

ՄԵՆԱՄԱՐՏ.— Միւլհուզի (Ալզասլոռէն) պահեստան զօրքերէն երկու սպաներ Տիրակալ Շլապից եւ տեղակալ Բիզլիս, կուռց մը պատճառաւ որոշեցին մենամարտիլ։ Երկու հակառակորդք իրարմէ 50 քայլ հեռի էին։ Մէն մի գնդակ վերջ երկու քայլ իրարու պիտի մօտենային։ Շլապից իր հակառակորդը վիրաւորեց ոտքէն. Բիզլիս իր գնդակը տեղաւորեց Շլապիցի ճիշտ կուրծքին մէջ, որ անմիջապէս մեռաւ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ.—Հանդուցեալ Հանրի Մէյաքի տեղ Ակադեմիոյ անդամ ընտրուեցաւ ծանօթ գրագէտ Հանրի Լավտան։ Ընդունելութիւնը յոյժ փայլուն եղաւ։ Ներկայ էր ընտիր բազմութիւն մը, որոյ մէջ կը նշմարուէր նաեւ դեր-դնդապետ Մաչանն։ Հանրի Լավտան չընդապատեալ իր երկու կնքահայրերէն, որք էին Ֆրանսուա Քոբէ եւ Սառատու, սրանը մուսաեւ անմիջապէս կարդաց իր ճառը, որ ամենամեծ յաջողութիւն գտաւ։ Ակադեմիոյ անօրէն Քոպէ տը Ֆոարկոռ պատասխանեց ճառով մը՝ որոյ քանի մը հատուածք, քննադատական յայտնի ոգւով զրաչմուած, ծափերով ընդունուեցան։

ԱՆԴԼԵՒԵՐԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—Ինչպէս գիտէք գաղտնի դաշնագրութիւն մը կայ Անգլիոյ եւ Դերմանիոյ միջեւ հարաւ-ափրիկեան Բորդուկէզ ստացուածներու մասին։ Այս դաշնագրութիւն պիտի հրատարակուի յառաջիկայ դարնան։ Լօրենսոյ Մարքէզը վաւերական աղբիւրէ առնելով, կ'ըսէ թէ այդ դաշնագրին համեմատ Բորդուկալի ափրիկեան ստացուածք (2 միլիոն քառակուսի քիլոմէթր եւ 13 միլիոն բնակիչ) Անգլիոյ պիտի դառնան, Բորդուկալի ասիական ստացուածները (20,000 քառակուսի քիլոմէթր եւ մէկ միլիոնի մօտ բնակիչ), Դիմոր, Կոա, Տամաուն, Մաքաս եւ Տիու դաւառ, Դերմանիոյ պիտի ձգուին 25 միլիոն մարքի փոխարէն։ Ասկէ զատ, Ափրիկէի մէջ Դերմանիոյ պիտի տրուի Զամպէզի հիւսիսակողմեան երկիրը, ասկէ երեք մղոն ընդարձակութեամբ կտոր մը հող միայն թողով Սէսիլ Բոսսի՝ իր երկաթուղիին համար Լոբընանցայկերի այս յայտնութիւնք կը հերքուին կարդ մը օրաթերթերէ։

ԱՆԴԼԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ.— Կ'ըսուի թէ Անգլիոյ եւ Իտալիոյ միջեւ բանակցութիւնք կ'ընեն Նեղոսի հովտի մէջ իտալական զօրք գնելու անգլիական զօրաց տեղ։ Կէս—պաշտօնական շրջանակներու մէջ կը հերքուին այս բանակցութեանց զրոյցները։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.—Ինչպէս կը տիրոի, Ֆրանսայի եւրոտարդ մը Լաֆայէդ՝ իր կնանքն ու բոլորտ նուիրեց Միացեալ Նահանգաց անկախութեան համար։ Երախտագէտ Ամերիկացիք Լաֆայէդի պատկերով տոլար ապեցին։ Մաքէրի նախագահ առաջին տոլարը պիտի զրկէ Ֆրանսական Հանրապետութեան նախագահին իրրեւ հաւատիք բարեկամութեան։ Այս տոլարներէն իւրաքանչիւրը սովորական տոլարի մը կրկին արժէքն ունի, եւ անոնց հասցէին յատկացուած է Լաֆայէդի արձան մը կանգնելու ի Բարիզ, յանուն ամերիկեան զրաբոցներու աշակերտաց։

ՊՈՆԿՈՌԻ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ.— Պէտ հրամատար Հանրի փորձեր է Բէրէյ (Պահրը-էլ-Դաղէլ) ի հիւսիս յառաջանալ, Սուսանի Անգլիացիներուն միանալու համար։ Բայց 200 մէկը բարձրութեամբ եղէգներ իր ուղեւորութեան արգելք եղեր են, եւ ստիպուեր է Բէյրս վերադառնալ, խոչընդոտները ծակելու համար հարկ եղած գործիքներն առնելու։

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆԸ.— Լուր տարածուեցաւ թէ Ֆրանս. կառավարութիւնը մը-տադիր է փոխատուութիւն մը կնքել ծովային ամրութիւնները զօրացնելու ծախքերուն համար։ Բարիզ կը գրեն Դեկտ. 27 թուով.— «Այս առաւօտ կէս պաշտօնական զեկոյց մը կը հերքէ այս զրոյց, բայց զործածուած երկդիմի լեզուին համար, այս զեկոյց հրապարակը չգօրացուց։ Դիմերն բնկած են սա պատճառաւ թէ կը վախցան որ զրահական անձկութիւնն աւելնայ»

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴ.— Ի դիմաց Դերման կառավարութեան Դեսպանախորհրդոյ երեք Պայմանագրութիւններն ու երեք Յայտարարութիւններն ստորագրելու համար, իշխան Միւնդէր Լա Հէ գնաց։ Դերմանիա սակայն վերապահում բրած է Անգլիոյ պէս ժընէվի Պայմանագրութեան գործադրութիւնը՝ նաւային պատերազմի համար։

ԵԿԵՂԵՑԻ ՄԸ ՀԸՈՑ ՃԱՐԱԿ ԵՂԱՎ.— Հռոմի Անկիլիքան եկեղեցին մէջ հոգեհանգիստ կը կատարուէր Հարաւ-Ափրիկեան պատերազմի զոհերուն համար, երբ յանկարծ հրդեհ ծագեցաւ։ Բոցերուն յառաջխաղացումն արգիլելու համար ջրանկիրներուն եւ զինուորներուն բոլոր ջանքերն ապարդիւն եղան, եւ ամբողջ չէնքն իր յարակից մասերով հրոյ ճարակ եղաւ։ Եկեղեցին ապահովագրուած էր վեց հազար Անգլ. ոսկիի։

ՏՈՒՌ Ե՛Ս ՏԱՂ ԱՒԱՐԵԱՆ

Տեղափոխած է իր ընակարանը Բեւրա, Իմամ փողոց թիւ 5։ Հիւանդ կ'ընդունի Բշ. Դշ. Ուրբ. օրերը կէս օրէ վերջ եւ Կիր. օրերը մինչեւ կէս օր։ 9—15

Ա Զ Գ Ա Ց Ի Ն

ԽԱԲՈՒՈՂՆԵՐ

ՊԱՊՆ ԵՒ ԻՐ ՓԱՍՏԱԲԱՆԸ

Օրաթերթի մը մէջ երկու օրէ ի վեր տեսնուած աղմկարար լուր մը, Պապն իբր թէ ամերիկեան կաթոլիկ կղերն արտօներ է ամուսնանալու, բոլորովին ՍՈՒՏ է։

Բէօլնիչէ Ցայթունկ կարեւոր թերթը, որ Գերմանիոյ Խորհրդարանին Կաթոլիկ կուսակցութեան բերանն է, իր վերջին թուով կը յայտարարէ թէ Թանի տուած լուրն յերիւրուած խաբէութիւն մ'է, հաւատացողները ծիծաղելի ընելու համար։ Վատիկանի կէս-պաշտօնական թերթն ալ «Վոչէ Տէլլա Վէրիդա», (Ձայն ճշմարտութեան) իր կողմէ կը յայտարարէ թէ Պապին վերագրուած կոնդակն երբեք գոյութիւն չունի։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ. — Եգիպտոսէ Պատրիարքարան հասած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Տ. Եղիշէ Եպիսկոպոս Դուրեան Եգիպտոսի առաջնորդ ընտրուեր է ստուար մեծամասնութեամբ։ Արժանաւոր ընտրութիւն։ Թէեւ ո՛ եւ է ստոյգ տեղեկութիւն չունինք, սակայն այնպէս կը կարծենք թէ Դուրեան Սրբազան ա՛յնքան գիւրաւ պիտի չուզէ զատուիլ իր սիրելի Արմաչէն, ուր այնքան օգտակար հանդիսացաւ ու կը հանդիսանայ։ Տ. Եղիշէ Եպիսկոպոս Դուրեան իբրեւ ճշմարիտ բանասէր, աւելի պիտի սիրէ իր բանասէրի եւ գրագէտի մենաւոր կեանքը, քան ընդունիլ Եգիպտոսի առաջնորդութիւնը։ Բայց եւ այնպէս Եգիպտոսի ազգայինք գիտցած են արժանաւոր ընտրութիւն մ'ընել յանձին Տ. Եղիշէ Սրբազանի։

—Եւրոպական ամանորի տոթիւ, Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Դարբիէլ Եպս. Ճէվահիրճեան եւ Տ. Ներսէս վրդ. Դանիէլեան, ի դիմաց Ս. Պատրիարք Հօր, շնորհաւորական այցելութիւն տուին երէկ Ֆրանսայի, Աւստրիոյ, Ամերիկայի, Իտալիոյ, Գերմանիոյ եւ Անգլիոյ դեսպանատանց եւ Պոլսոյ Պապականնուիրակ Տ. Պոնէդդիի։ Աւստրիական, Ամերիկեան, Գերմանական եւ Անգլիական դեսպանները բացակայ էին։ Փոխանորդ Ս. Հայրն եւ Տ. Դանիէլեան վրդ. մեծ յարգանօք ընդունուեցան դեսպանատանց պաշտօնեաներուն կողմէ, եւ Տ. Ճէվահիրճեան Սրբազան իր այցաքարտը ձգելով մեկնեցաւ։ Նմանապէս Տ. Պոնէդդի իր Բանկալթիի բնակարանը չդտնուելով, Փոխանորդ Սրբազանն իր այցաքարտը ձգեց։

Իսկ Ֆրանսական եւ Իտալական դեսպանները սիրալիր ընդունելութիւն ըրած եւ մէյմէկ քնարդ ժամ տեսակցած են Դեր. Փոխանորդ Հօր եւ Դանիէլեան վարդապետի հետ։

—Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ Պատրիարքարան չէջնելով, իր Բերայի բնակարանին մէջ զբաղեցաւ զանազան տեղերէ եկած գրութիւններու քննութեամբ։

—Այսօր ցորեկէն ետք, Կրօնական Ժողովը՝ իր վերջին նիստը պիտի գումարէ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր։

—Մայրաքաղաքիս թաղային վարժարաններու 1900 տարւոյ վիճակագրները պատրաստուած ըլլալով, ապագրութեան յանձնուած է, եւ տարեդլխուն հրապարակ պիտի հանուի։ Այդ վիճակագրէն կը տեղեկանանք թէ մայրաքաղաքիս զանազան վարժարաններն յաճախող աշակերտներուն թիւն է 1964, աշակերտուհիներունը՝1207, մանկապարտէզներու աղջիկներունը թիւն է 2160, որոնց 1160ը՝ մանչ, իսկ 998ը՝ աղջիկ։

—Ս. Հայրապետն այս օրերս Շամախի եւ Նուխիի կողմերը այցելութեան պիտի երթայ։ Ս. Հայրապետը մուտիր է Ս. Ծնունդի տօնը Տփղիսի մէջ անցընելու։

—Էնիրնէ 6 որդ եւս մայրաքաղաքս հասած են։ Պատրիարքարանն դրաւորապէս խնդրած է Ս. Յակոբայ որբանոցի Հոգաբարձութենէն որպէս զի այդ տղաքը պատսպարէ մինչեւ ցնոր անօրինութիւն։

ՀԱՅ ՀՈՄՄԷԱԿԱՆՆԵՐԷՆ

Տ. Լեմանուէլեան Սրբազան, երէկ եւրոպական ամանորի առթիւ, շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ օտար դեսպաններուն։

—Էնկլիւրիէ կը գրեն մեզ թէ տեղւոյն Հռոմէական Հայերն սկսած են իրենց դաւակներն հանել ձիրգուիթներու վարժարանէն, եւ մտադիր են ուրոյն վարժարան մը բանալ Հայ Հռոմէական տղոց դաստիարակութեան եւ կրթութեան համար։

— Եգիպտոսի Հայ Հռոմէականները հանրագրութիւն մը կ'ստորագրեն, որով կը խնդրեն որ Դաւթեան Սերովբէ Եպիսկոպոսն ընտրուի իրենց առաջնորդ։

—Երուսաղէմի Հայ Հռոմէականներու առաջնորդն ուխտի գացող օտարազգիներէն հանգանակութիւն մը կը կատարէ, որոյ հասոյթով պիտի նորոգէ եւ ընդարձակէ Երուսաղէմի Հայ Հռոմէական եկեղեցին։

ՀԱՐՍԱՆԻՔ

Երէկ, ի Դատրգիւղ, Պասմաճեան տան մէջ կատարուեցաւ տխմանութիւնն Տիար Վահրամ Յ. Մարգարեանի, որ Հայ գրավաճառաց նահապետ՝ երջանկայիշատակ Յ. Մարգարեանի զաւակներէն կրտսերն է, եւ իր բարեհամբաւ հօր հիմնած հանրօգուտ Գրատան վարիչը։ Տիար Վահրամ ծնած է Պէշիկթաշի մէջ 1867 Սեպտ. 12ին, Ս. Խաչի Բշ.ն, եւ ահա այս տարի կ'ամուսնանայ Ս. Յակոբայ տօնին Բշ.ին։ Ծննդավայրին վարժատան մէջ առած եւ աւարտած է նոյն ատենի իր դպրոցական համեստ ուսմունքը, զորս հետզհետէ աւելի զարգացուցած է իր կատարած զուտ կրթասիրական ճամբորդութիւններով։ Տիար Վահրամ անտիական հասակէն սկսեալ ազնուաբարոյ հօր մը խնամքով ու դուրդուրանքով մեծցած, մեծցած է։

Իրրեւ երախտագէտ սան՝ դինքը նախակրթող վարժարանին ա՛լ աւելի բարւոք բարգաւաճման ի նպաստ, հիմնադրած է Մաքրուհեան դպրոցօգուտ ընկերութիւնն ի Պէշիկթաշ, որ ցարդ կը շարունակէ, թէեւ այժմ տարբեր անուան տակ։

Դեռ ծաղկատի երիտասարդ՝ հօրն տարի շարունակած է Դալաթիոյ մէջ հաստատուած «Կիրակնօրեայ» վարժարանին մէջ ժողովրդական դասախօսութիւնները, հոգելոյս Դաղարոսեան Քրիստոսատուրի հաստատած դասարանաց մէջ։ 1887էն մինչեւ 1890, յաջողապէս կատարած է Խիզանու կրթական ընկերութեան մէջ իր օգտաշատ դերը։ Անդամակցած է Պալատու Աղքատանոցին, Հայ գրական ընկերութեան, ինչպէս երկու տարիներէ ի վեր անդամակցեցաւ ծանօթ գրենական Յանձնաժողովին։ Տիար Վահրամ Մարգարեան իբրեւ ընդհ. Աղգին ծանօթ ուղղամիտ ու հաւատարիմ գրավաճառն, ո՛չ միայն չոր ու ցամաք գիրք վաճառող մ'է, այլ նաեւ արդի մանկավարժական առողջ եւ սրատես սկզբանց համաձայն գրքեր յօրինող, հրատարակող մ'է։ Թէ՛ Պոլսոյ եւ թէ գաւառաց աղքատիկ վարժարանաց, անանկ ծնողաց, ուսումնակարօտ որբոց եւ որբուհեաց համար հատարակաց մատենաշուէր ողորմատուն մը հանդիսացած է իր գրատունն։ Տիար Վահրամի աջին տուածն ահեկին չհարցնող քրիստոնեայ ու ջերմեռանդ հայ գրավաճառն է։

«Մաղիկ»ի տնօրէնութիւնն ի դիմաց Հայ Մամլոյն եւ Հայ մատենագրութեան, սրտագին կը շնորհաւորէ Տիար Վահրամ Յ. Մարգարեանի փեսայացումը, եւ կը մաղթէ որ իր «Պապկն ընդ օրիորդ Քրիստինէ Պասմաճեանի» լինի՝ երանութեան անմոռաց ու անթառամ ծաղիկներէն հիւսուած։

Կը խնդրենք մեր դաւառացի եռամսեայ բաժանորդներէն, որ բարեհաճին իրենց եռամսեայ բաժնեգինը ղրկել մեզ անյապաղ։

ԻՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կ. ՓԻՇԹՕՖՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

144, Սկիւտար, Սեյմսըզ աճի պատեհ 144

Մասնաճիւղ

11, Գատի Գիւղ Փափազ փողոց, 11

Վէնիս լուսանկարչատան դիմացի կարգ

Փիշթոֆճեան վաճառատունը պատիւ ունի ծանուցանել Սկիւտարի եւ Գատի գիւղի յարգոյ հասարակութեանց թէ՝ Կաղանդի առթիւ ընտրանօք լեցած է ճաշակաւոր նուէրի յատուկ զանազան առարկաներ։ Պատուարժան յանախորդք շատ գոհ պիտի մնան, եթէ հաճին անգամ մը այցելել մեր վաճառատունը, դներու ապժանութիւնն եւ տեսակի շատութիւնն իրաւամբ պիտի զարմացնէ զիրենք։

Մեր վաճառատան մէջ միշտ պատրաստ կան դպրոցական պիտոյք, ձեռագործի տեսակներ, թուղթ, եւլն. ամէն տեսակ թէյ, պիսկիւիթ, շոգոլա. մանաւոր խնամով կը կատարենք հարսանեկան շաքարներու յանձնարարութիւնները. ունինք տեսակ մը հոտաւէտ եւ սիրուժամամ Սէյլանի ընտիր թէյ. անկարելի է որ անգամ մը առնողը միշտ չառնէ. կը գտնուի Պոլսոյ գլխաւոր մանրավաճառներու քով. Բերա, շիտակ ճամբուն վրայ Դ. էֆ. Կիւլէրեանի 211 եւ 180 թիւ խանութները, Անգլ. դեպ. ճիշդ դիմաց Մ. էֆ. Պապիկեանի խանութը, Բանկալթի Դ. էֆ. Քարամինասեանի խանութը։

Գաւառներէն յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։

Հասցէ

Կ. Փիշթոֆճեան, Կալաթա, Տէյիրմէն խան

1—10

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ԱՍՏԻՃԱՆ.—Սալիսէի ասոիճան տրուեցաւ Ասորւոց Պատրիարքարանին մէջ աբարեւենի թարգմանիչ Ապտիւլ Նուր Զատէ Մանսուր էֆ.ի։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.—Դ. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Պետական խորհրդոյ դիւանին անօրէն Իպրահիմ էֆ.ի. Ե. Մէճիտիէ պատուանշան՝ Երուսաղէմի Թաղապետական Ս. քնանիչ Ապտիւլ Քէրիմ էֆ.ի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՔ մը կ'ըսէ թէ Բամազանի մէջ ծախսուած լաւաշներուն (փիտէ) գինը սապէս որոշուած է. 557 կրամնոց ճէրմակ լաւաշն 40 փրդ.ի եւ 279 կրամնոց լաւաշն ալ 20 փրդ.ի պիտի ծախուին։

ՎԵՀԱՊԵՏԱՑ ՄԻԶԵՒ.—Վեհ. Սուլթանը կրկ. իրիկուն շնորհաւորական հեռագրեր ուղղեց այն վեհապետներուն, որք նոր տարին կը տօնեն Գրիգորեան տօմարին համաձայն։

ՐԱՄԱԶԱՆ ամիսն այսօր սկսաւ, ըստ որում Շաբան ամիսը Կիրակի օր սկսած էր։

ՆՈՐ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ.— «Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ» «Ֆրանքֆուրդէր Զայթունկ»էն առնելով՝ կը ծանուցանէ թէ Ռուսական դեսպանատունը, Պոլսոյ մէջ, կարեւոր ձեռնարկներ կ'ընէ Պաթումի եւ Տրապիզոնի միջեւ երկաթուղւոյ մը շինութեան համար։

(Մէրվէտ)

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ նոր ծրագիր մը կ'ուսումնասիրէ մայրաքաղաքիս մէջ պատահած հրդեհներուն առաջքը փութով առնելու համար։

ՎԻԼՀԵԼՄ ԿԱՅՍՐԸ.—Անթէնքի լրագրաց խօսքին նայելով, Վիլհէլմ կայսրն ու կայսրուհին, Փետրուարի վերջը, դիտաւորութիւն ունին ձեռնոյայէ «Հոհէնձոլլըրն» շոգենաւը նստելու, Միջերկրականի մէկ քանի նաւահանգիստներն այցելելու համար, ի մէջ այլոց Պիրէան։ Կ'երեւի թէ Գերման ամոլը դիտաւորութիւն ունի փոխադարձ այցելութիւն տալու Հելլէն ամոլին։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ մէջեւ կնքուելիք հիւպատոսական պայմանագրին վերաբերեալ բանակցութիւնք աւարտեցան։ Խան Յանձնաժողովին Օսմ. պատուիրակներն այժմ զբաղած են իրենց տեղեկագրին պատրաստութեամբ, զոր պիտի մատուցանեն Արտաքին Գործոց Նախարարութեան։ Հիւպատոսական պայմանագրին նախագծագիրը պիտի քննուի Նախարարաց Խորհրդոյ կողմէ, եւ տրուած որոշումը պիտի հաղորդուի Հելլէն Կառավարութեան։ Եթէ Հելլէն կառավարութիւնն ալ իր հաւանութիւնը տայ, այս նախագծագիր իրրեւ հիմ պիտի ծառայէ կնքելի դաշնագրին։

ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆ զրկուած քննիչ յանձնաժողովին քննութեանց տեղեկագիրն, որ Ներքին Գործոց Նախարարութեան մատուցուած էր, Մեծ-Եպարքոսութեան յանձնուեցաւ, Նախարարաց Խորհրդոյ քննութեան ենթարկուելու համար։

ԿԻՊՐՈՍԻ Միւֆթին, յանուն ժողովրդին, աղերսագիր մը մատուցած է Մեծ-Եպարքոսութեան, որով կը խնդրէ որ Օսմ. Հեռագրական Վարչութիւնը նորոգէ Կիպրոսի եւ Պոլսոյ մէջեւ գտնուած ընդհանրական պարանը, որ ժամանակէ մը ի վեր խզուած է։ Բ. Դռան այս մասին կարեւոր զեկուցումներ ըրաւ հեռագրական Վարչութեան։

ՍՈՒԻԹԻՈՅ կուսակալութիւնը խնդրած է Բ. Դռնէն հարկ եղած զէկոյցն ընել հեռագրական Վարչութեան, որպէս զի Դամասկոսի եւ Կ. Պոլսոյ մէջեւ հեռագրական գիծերուն վիճակը բարւոքէ եւ հեռագրատան պաշտօնէից թիւն ու ամսաթոշակներուն քանակութիւնն աւելցնէ։

ՆԱԻԱՑԻՆ ՄՐՑՈՒՄ.—Ճենովայէ կը գրեն թէ հոն գտնուող երկու Հելլէն մարտանաւերու եւ երկու Օսմ. մարտանաւերու նաւաղները, Վեհ. Սուլթանին ծննդեան տարեդարձին օրը, մակոյկով մրցում մը կատարեր եւ Օսմ. նաւաղներն յաղթանակը տարեր են, ինչպէս Օսմ. բանակն յաղթանակը տարած էր Հելլէն բանակին վրայ։ Նախ Հելլէն ծովակալն առաջարկեր է այս մրցումը, եւ Օսմ. ծովակալն ալ ընդուներ է, պայմանաւ որ յաղթուող կողմը կոչունք մը եւ պարահանդէս մը տայ ի պատիւ յաղթականին։ Օսմ. յաղթանակն ողջունուեր է Օսմ. եւ Հելլէն թնդանօթներու որոտմամբ։ Կոչունքն ու երեկոյթը շատ փայլուն եղեր են, որոց մասնակցեր են բոլոր Օսմանցի նաւաղք։

ՏՐԱԳԻԶՈՆԻ աւտրիական հիւպատոս անուանուեցաւ Մ. Հէնրիխ Վոլֆինկէր։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ նախարար Զինի բաշա ապաքինեցաւ իր վերջին հիւանդութենէն։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ դեսպան Պարոն Քալիչէ, երէկ Եւրոպական տարեգլխին առթիւ, ընդունելութիւն կատարեց դեսպանատան մեծ դահլիճին մէջ։ Ընդունելութիւնք եղան նաեւ Իտալական եւ Ֆրանս. դեսպանատանց մէջ։

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՐԴՈՅ Օսմանեան պատուիրակ Թիւրխան բաշա եւ Նուրի պէյ Լա Հէ հասած են, խաղաղութեան դեսպանախորհրդոյ Բրոխոմներն ստորագրելու համար։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ նամակատուներ պիտի բացուին Իզմիրի, Սելանիկի եւ Պէյրութի մէջ։

ՍԵՒ-ԼԵՐԱՆ իշխանը Տանիլոյի պատուանշանին հրամատարութեան խաչը տրուաւ դեր-ծովակալ Հիքմէթ բաշայի։

ԿԱՅՍ. ՌԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանի դասախօսութիւնք զանազան բարեփոխութիւններ պիտի կրեն։ Բժշկական վարժարանի քննիչ Տոքթ. Ռիտլոր այս մասին ծրագիր մը մատուցած է, որուն համաձայն բժշկական նախապատրաստական դպրոցն 5 կարգ պիտի ունենայ, որոց 3ն ըստ առաջնոյն պիտի մնան Զէնկէլէքէօյի դպրոցին մէջ եւ 2ը պիտի փոխադրուին Հայատար-Բաշայի նորակառոյց վարժարանը։ Դերմաններէն լեզուի ուսումն ալ պիտի ներմուծուի բժշկական վարժարանին մէջ։

ՄԱՐՍԱՏՈՒՐՔԻ ԱԶԱՏ.— Պետական Խորհրդոյ որոշմամբ, հաճարով խառն ցորեններն եւ անոնց ալիւրները, տեղական սպառման համար, մաքսատուրքէ ազատ պիտի մնան։

ՔԻՇՆԱՅ թնդանօթաձիրն, որ Նիկոմիդիոյ նաւարանէն ի ծով իջուցուած էր, մայրաքաղաքս բերուեցաւ, սպառազինուելու համար։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՓԸ.— Յայտնի է թէ ձեռնհաս անձերէ կազմուած յանձնաժողով մը վերջին օրերս քննած էր Ղալաթիոյ մաքսատան չէնքն եւ յարակից մթերանոցները, որոց պատերուն վրայ փոսկումներ գտնուած էին։ Յանձնաժողովն իր տուած տեղեկագրով կը յայտարարէ թէ այդ չէնքերը վաչելու ո՛ եւ է վտանգ չեն սպառնար։

ԽԱԲԵԲԱՆՆԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ. — Արդէն ծանուցինք թէ Ռուսճուքի մէջ խաբեբաներու ընկերութիւն մը երեւան հանուած էր, որ սպառնական նամակներով գրամ կը շորթէր, մանաւանդ Հրեաներէն։ Կատարուած քննութենէն հասկցուած է թէ այդ ընկերութիւն մասնաճիւղեր ունի եղեր Գուլկարիոյ բոլոր քաղաքներուն մէջ։

ՎԻԹԱԼԻՍ բաշայի տիկնոջ ցկեանս ամսաթոշակ կապուեցաւ։

ՎԱՆԱՑ Թաղ. բժիշկ Ֆէթիի պէյի դէմ բողոքները շատցած են, կ'ըսէ «Սէրվէդ», եւ ձեռնհաս պաշտօնատունը քննութիւն հրամայած է։

ԴՐԱՄԱՆԵՆԴ. — Պոլսոյ Մաքսատան մէջ Դամպուր օղլու Նորկի անուն Յոյն մը ձերբակալուեցաւ նախընթաց օր, որոյ վերայէն գտնուեցան 25 հատ Մահմուտիէ կեղծ ոսկի։

ՊԻՂԱ գաւառակին գայմագամ Համսի էֆ.ի զեղծումներուն դէմ գանգատները շատցած ըլլալով, Ներքին Գործոց Նախարարութիւնը Պիղայի գաւառին կառավարչին հրաման ղրկեց անաչառ քննութիւն մը կատարել եւ արդիւնքը տեղեկագրել։

ՔԻԻՋԻԿԻ ԼՈՒՎՐԻ ատամնաբուժական մեծ հաստատութիւնը մայրաքաղաքիս բարձր ընկերութեան իբր ժամադրավայր կը ծառայէ։ Սրբ ակռաներնիդ կը ցաւի սպասելու չէք որ բոլորովին հիւանդանան։ անոնք եւ անհանդուրժելի ցաւեր պատճառեն։ Շուտով դարմանել տալու է զանոնք, կարելի եղածին չափ արդիւնաւոր համար փութութիւնը։ Մարդիկ յաճախ անխոհեմ գտնուելնուն պատճառաւ իրենց կեանքին մէջ ատամնազուրկ կը մնան։ Սակայն Քիիզիկիք Լուվրի մեծ հաստատութիւնն, որ Բերայի շիտակ ճամբուն վրայ, ծաղրար Լէսլոնի կից, 433 թիւ չէնքին մէջ կը գտնուի, ուր միշտ կան առաջնակարգ ատամնարոյժներ։ Շնորհիւ կատարելագործեալ գրութեանց, Քիւչիւք Լուվր պատրաստ է միշտ ակռաներուն ընծայելու կատարեալ առողջութիւն, բաւական է որ մարդ հոն դիմէ։

«ԾԱՂԻԿ»Ի ՆԱՄԱԿԱՏՈՒԹ

ԿԷՑՎԷ-ԳՐՆՃԲԼԱՐ. — Անդրանիկ էֆ. Շամլեան. — Բաժանորդագրութիւնք ստացանք Ձեզ. կրնաք Ձեր ըսուած միջոցաւ բաժնեգինը մեզ ղրկել։

ԷՆԿԻՒՐԻ. — Բ. էֆ. Շահպաղեան. Ստացանք Ձեր 15 Դեկտ. թուակիր քարթ բոսթալը։ Ձեր ցոյց տուած անձերուն թիւ 88 էն սկսած ենք թերթ ղրկել։

ԿԷՑՎԷ. — Տոքթ. Մ. Արծրունի, հաճեցէք փութով ղրկել ձեր բաժնեգինը։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԼՈՆՏՈՆ, 31 դեկտ.—Թրանսվալէ ո եւ է լուր չի ծանուցուիր։ Վերջին հեռագիրները դեկտ. 26ին եւ 27ին տեղի ունեցած անկարեւոր գործողութեանց վրայ կը խօսին, որքան չեն կրցած փոխել կացութիւնը։

— Քիմպրլիի բնակիչք շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեցին Վիքտորիա Թագուհւոյն, նոր տարւոյ առթիւ։ Թագուհին իր պատասխանին մէջ իր հիացումը կը յայտնէ քաջարի պահնորդներուն համար, եւ իր վիշտը՝ զոհերուն կրած անխուսափելի կորուստներուն համար։

—Տէյլիկոյի ծովածոցին մէջ, Անգլիացւոց գրաւած Պունտէսդրաթ Գերման չոգենաւին մէջ կը գտնուին 3 սպայ եւ 20 Գերման զինուոր, որք Պօէր բանակին մէջ պաշտօն ընդունելու դիտաւորութիւն ունէին։ Պաշտօնական տեղեկութեանց նայելով, Պունտէսդրաթ չոգենաւը գրաւուած պիտի մնայ Տրրպանի նաւահանգստին մէջ, մինչեւ որ Տրրպանի մէջ կազմուած զինուորական դատարանն իր վճիռն արձակէ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Արտաքին Գործոց Նախարար Մ. Պիւլով Լորտ Սալիսբրիի բացատրութիւն խնդրից թէ Անգլիացիք ինչ պատճառաւ գրաւած են Գերման Պունտէսդրաթ չոգենաւը, Տէյլկոյի ծովածոցին մէջ։ Գերման մամուլն ազդուապէս կը բողոքէ այս գրաւման դէմ, զոր անիրաւ կը նկատէ։

ՐԻԷՐԴԱՈՒՆ.—Վիքտորիա-Ուէսդի (Բարեյուսոյ դաղութի) անգլ. բանակէտղին մէջ Դեկտ. 28ի իրիկունը մեծ իրարանցում մը տեղի ունեցաւ։ Բուռն կռիւ մը տեղի ունեցաւ Անգլ. զօրաց եւ Պօէր Ջոկատի մը միջեւ, որ կը կարծուի թէ երկաթուղին քանդել կ'ուզէր։

ՌՈԴԷՐՏԱՄ.—Հոլանտական թերթ մը կ'ըսէ թէ Օրանժի ազատ պետութեան դեսպան Տոքթ. Միւլլերէ արտօնուած է անհիմն հրատարակել այն լուրը թէ Օրանժի պետութեան Պօէրներն երկրամի ընթացք մը կը բռնեն Թրանսվալի Պօէրներուն հանդէպ։ Օրանժի Պետութիւնն ընդհակառակն որոշած է օգնել Թրանսվալի եւ անոր անկախութիւնը պաշտպանել։

ԲՐԵԴՈՐԻԱ.—Մալորոյի մօտ կռուոյ մը պատուն Պօէրներուն ձեռքը դերի ընկած 3 անգլիացիք կը պատմեն թէ բրենց հրամատարը՝ հաղարապետ Պատէն Բաուէլ սպաննուեր է կռուին մէջ։ Անգլիոյ վարչապետ Լորտ Սալիսբրիի որդին՝ լորտ Լաուսրդ Սէսիլ եւ լորտ Զարլզ Քալվնսիշ վիրաւորուեր են։ Պօէրներն յարձակումի մ'ըրեր են անգլ. խոշոր թնդանօթ մը գրաւելու համար եւ շատ ծանր կորուստներ կրեր են։

ՎԻԵՆՆԱ.—Սերպիոյ Ալէքսանդր թագաւորն երէկ առտու անսպասելի կերպով մեկնեցաւ Վիեննայէ։

—Պաշտօնական թերթը կը հրատարակէ լրագրական զրոյցի ջնջման օրէնքը, վաւերացուած տժամեայ ընդհ. ելմտացոյցը, ինչպէս նաեւ Աւստրիոյ եւ Հունգարիոյ միջեւ զանազան հարկերու եւ տուրքերու բաշխման վերաբերեալ կայսերական հրամանագիր մը։ Հեռեւաբար, աւստրեահունգարական պետական պայմանագիրը վերջնականապէս կարգադրուած է։ Պաշտօնական օրագիրը Կայսեր մէկ հրամանագիրն եւս կը հրատարակէ, որ ընդհ. ծախուց մէջ Աւստրիոյ մասնակցութեան բաժինը կ'որոշէ 66.46 % եւ Հունգարիոյ բաժինը 33.54 %։

ՀՌՈՄ.—Ուսմպերթօ թագաւորն ընդհ. ներում շնորհեց քաղաքական եւ մամլոյ յանցապարտներուն։

ԲԱՐԻԶ. — Դատավարութիւնները կը շարունակուին Դատական Բարձր. Ատեանին առջեւ։ Պ. Տէրուլէտ՝ դարձեալ իր սկզբունքները պարզեց՝ ժողովրդային քուէարկութեամբ հաստատուած հանրապետութեան մը՞ մասին։ Պ. Կէռէն իր պաշտպանութիւնն ինք կատարեց։ Ո եւ է միջադէպ չպատահեցաւ։ Բարձր. Ատեանը որոշեց վաղը (երէկ) նիստ գումարել։ Վճիռն այսօր պիտի արուի։

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 1 Յնվր. — Անդ. զօրքերը ստակապէս կը ռմբակոծեն Պօէրներուն դիրքերն ի Բոլէնսօ։

ՄԱՏՐԻՏ. — Սպանիոյ Նախարարաց Խորհուրդը Մ. Նահանգներու հետ կնքուած հաշտութեան դաշնագրին 34 յօդուածները վաւերացուց։ Խորհրդարանը վաղը պիտի շարունակէ եւրոպացոյցին վիճարանութիւնը։

ՀՌՈՄ.—Իտալական կառավարութիւնը 1% աւելցուց զանձատմսերուն տոկոսը։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀԱՍՊԱՐԱԿ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ԱՐՏԱԾՆԵԼԻ ՆԻՒԹԵՐ.—Թիֆլիկ.—Վաճառում չկայ —Բուրդ.— Վաճառում չկայ։ Իզմիրի մէջ գործերը բանուկ են խանթարը 190-217 ղրշ.։ Բամպակ.—Հրապարակը կը բարձրանայ։ Ժամանում եւ վաճառում 20000 քիլօ Սամսուն։ Մբսրը Զարշլի մէջ չատ քիչ բան ծախուեցաւ։ Զմիւռնիոյ մէջ աւելի քիչ գործ եղաւ, Սամսունի տեսակը խանթարը 250ղրշ. եւ Սապանճայի տեսակը 252½-260 ղրշ.էն քիչ մը ծախուեցաւ։ — Մետաքս. — Հրապարակը հանդարտ է. քիչ մը բան ծախուեցաւ. Պրուսայի մէջ գորձերը բանուկ են։ Լոնտոնի մէջ գիները հաստատ են, բայց քիչ խնդրանք կայ։ Մարսիլիոյ հրապարակը բանուկ չէ։ Իզմիրի մէջ խողակի վրայ քանի մը վաճառումներ եղան 32-37 ղրշ.ի օրամն։ Բերքը 60,000 քաշ կը հաշուուի, որուն 20,000ը արդէն ծախուած է արտածման համար։ Լիոնի մէջ Պրուսայի խակը կ'արժէ 55-60. —Սուրիականը 55—58. Պրուսա 59 ղրշ.— կասպերտ.—Ժամանումները կը շարունակեն։ Գործառնութիւն եղաւ Տաղիսթանի, Շիրվանի, եւ այլնի տեսակին վրայ ընդամենը 4,000 ոսկի արժէքով։ Աֆիոն.— Վաճառում 21 մնոուկ Զիլէ 130-131 ղրշ.ի, 26 մնոուկ գեղագործի 120-123 ղրշ.ի։ Հրապարակը հանդարտ է։ Պատրաստ կայ 2,155 կողով։ Ձեռքի. — Վաճառում 40 պարկ Գայսէրի՝ քաշը 2½-2¾ ղրշ., Էնկիւրի՝ 2⅛-2½ ղրշ., Իսկիլիպ՝ 70,75 փր., Զիլէ, Թօքատ, Զօրում 65,70 փր.։ Դիտոր (մաղը).—Վաճառում քիչ կայ. գիները հաստատ են. Իզմիրի մէջ մէկ քանի վաճառումներ սեւ տեսակին վրայ, 9 ղրուշէն ճերմակը՝ եւ սեւը 14 ղրշ.էն։ Մորթ.—Այս շաբթու զրէթէ գործ չեղաւ. գոմէշ՝ քաշը 5, կով, եզ՝ 5, Օտեասպի չոր հորթ՝ 11,50-14, Ասիական չոր ոչխար՝ 3,50-7։

ՏՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԲԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺԻՐ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
եանենի գարէջրատան վրայի յարկը
(ճիշդ Զբպուքճեանց դէմն)

Ամենատոմիկ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով գիմել եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, բոլոր տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։

Թմրեցուցիչ դեղերու եւ ամենակատարելագործեալ ալքայիներու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Զմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Ց. Գ. Վերջ մը տալու համար Ցաճախորդաց գանգատներուն, հրապարակաւ կ'ազդարարենք թէ մենք Պոլսոյ կողմը մատնահիւղ ՉՈՒՆԵՒՆԵՐ։

ՄԱԼԿԱՐԱՑԻՆԵՐՈՒՆ

«Ծաղիկ»ի գործակալ կարգուած է Մեծ. Վասմեան էֆ.։ Մեր բաժանորդները կրնան յանձնել իրենց բամնեգիները սոյն էֆ.ին։

ԱՖԻՈՆ-ԳԱՐԱՀԻՍԱՐՅԻՆԵՐՈՒՆ

Կը յայտարարէ վարչութիւնս թէ նոյն տեղի «Ծաղիկ»ի գործակալ անուանուած է Արտաչէս էֆ. Հալէպլեան։

ԴԵՂԱՐԱՆ

ԱԼԻԲՍԱՆ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել Թագիս Պատուարժան հասարակութեան թէ, Բերա, Ֆէրիտիէ Տուարճը փողոց 37 թիւ դեղարանը բացած եմ, ուր ամենամեծ զգուշութիւն կ'ըլլայ դեղերու ընտրութեան եւ թարմութեան, արուեստին վերջին կատարելութեանց համաձայն դեղերու պատրաստութեան, եւ այս ամէնուն հետ միասին ի նկատ առնելով տնտեսական արդի պայմանները, գիներու վերջին ծայր չափաւորութիւն։

Ուստի քաջալերս եմ որ թագիս Պատ. հասարակութիւնը այսուհետեւ չպիտի զլանայ իր վստահութիւնը, եւ գիմելով մեր դեղարանը, պիտի համոզուի թէ արդարեւ դեղարանիս սպասարկութիւնը կ'արդարացնէ իր նշանաբանը որ է,

ԹԱՐՄ, ՄԱՐՈՒՐ ԵՒ ԱԺԱՆ

Որու հաւատարմաբար պիտի հետեւի յարատեւ քաջալերուելով անշուշտ Ձեր վըստահութենէն որոյ արտայայտութեան առթիւ կը փութամ յայտնել իմ Ջերմագին շնորհակալիքս։

Դեղարանս ամէն տեսն բժիշկ պիտի գտնուի ի հարկին իրեն դիմող հիւանդները ձրիաբար դարմանելու համար։ 1—30

AU CROISSANT D'OR

CARL MALIK

Constantinople, 46 Galata, Rue Tunnel

ՈՍԿԻ ՄԱՀԻԿ

Վերոյիշեալ վաճառատան մէջ խիստ դիւրամատչելի պայմաններով կը ծախուին յանձապակեայ եւ բիւրեղեայ առարկաներ, լամպարներ, ջահեր, արծաթապօծ ափսէներ, սկահակներ, ընտիր տեսակէ պնակներ, սրուակներ, եւ այլն։

Դիմեցէ՛ք առ գոն պիտի մնաք։

ՔԱՐԼ ՄԱԼԻՔ

Կ. Պոլիս, 46, Գալատիա, Թիւնէլ փողոց

ԻՄԲԷՐԻԱԼ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Հաստատեալ է Լոնտոն 1803ին

Դրամագլուխ Ա. Ո. 2,900,000
Վնասուց հատուցուած 15,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ ապրանք, շէնք եւ այլն խիստ չափաւոր գիներով

Դեր-գործակատար Լիազօր գործակ. Թուրքիոյ
ՖՕՍԻՕՆ Տ. ԳՈՒՐԹԷԼԼԻ Ս. Բ. ԳԼԻՖԹՕՆ
2 Կ. Պոլիս, Թոմսոն Խան 52

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Կ. Պոլիս, Մէրճան փողոց թիւ 57

Մանկապարտեզ

	Դրշ.
Մարգրիտներ (Զեռագիր եւ տպագիր)	1,10
Մանկավարժ. քերականութիւն Ա. մաս (Նախապատրաստ.)	1,10
Սրայի պատմ. Ուխտարեանական ընթերցարան	3

Տարրական Նախակրթարան

Ա. ՏԱՐԻ

Սիրուն գլուսարան (Մանկանց Բ. Գիրքը)	2
Արծաթմատնիկ (99 պատկերով)	3
Մանկավարժական Քերականութիւն Բ. մաս	2,20
Թուագիտութիւն Փալատաչեան Ա.	4
Աշխարհագրութիւն Փալատաչեան տեղական	2
Իրապիտութիւն Փալատաչեան	3
Դեղեցիկ Զբօսարան Ա. մաս տաճկախօս աղջ.	2,20

Բ. ՏԱՐԻ

Ոսկեմատնիկ Հայ աղջ. (կրկին սրբագրուած)	4
Մանկավարժական Քերականութիւն Գ. մաս	4
Թուագիտութիւն Փալատաչեան Բ.	4
Աշխարհագրութիւն Փալատաչեան Բ.	2
Դեղեցիկ Զբօսարան տաճկախօս աղջ. Բ.	3

ՇԱՐԱՎԱՆ

ՍԱՆԴՐԱԼ

ԼՈՒԻ ՖՐԱՆՔԻ ԵՒ ԺՈՐԺ ԻԼԻԱՏԷՍ

Բերա, Մեծ փողոց, 262

Կը գտնուի ամէն տեսակ անուշեղէն, հարսնիքի շաքար, ֆրիւի կլաւէ, անուշի վերարերեալ ամէն բան, եւ այլն, եւ այլն, ամենադոհացուցիչ պայմաններով։

Ամէն անոնք որ կը փափաքին երեկոյթ, հանդէս մը սարքել՝ կրնան գիմել այդ վաճառատունը ուր կը գտնուի թէ եւրոպական եւ թէ թրքական ամէն տեսակ անուշեղէններ։ Վաճառատունը պատրաստ է իր յաճախորդները գոհացնելու համար ապպարանքներ ալ ընդունիլ։

ՏՐ. Ն. Յ. ԹԻՒԼԵԱՆ

ԲԺԻՇԿ—ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

Եւրոպայէն նոր վերադարձած՝ բնակութիւնը հաստատած է Մաքրիգիւղ, Սադըզ-Աղաճ, Արդարեան դեղարանին դիմացը։ Հիւանդ կ'ընդունի կէս օրէ վերջ։ Գշ. կէս օրէ վերջ ձրի։ Կը դարմանէ ամէն ներքին եւ արտաքին հիւանդութիւն, մանաւանդ տղայ։ Կը կատարէ ամէն վիրաբուժական գործողութիւն։ Կը դարմանէ աչքի հիւանդութիւններ նոր մեթոտներով։

Բդ. եւ Ուրբ. կէս օրէ վերջ կը գըտնուի Սամաթիա, Նախկին բնակարանիր քով։ 4—15

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՔԻԻԶԻԻՔ-ԼՈՒՎՐ

Բերա, Մեծ-փողոց, թիւ 436
Լեզոն շաբաթավճառին քով

	Դրշ.
Պարզ ատամնահանութիւն	10
Առանց ցաւի ատամնահանութիւն	15
Ակռայ մաքրել	15
Ակռայ լեցնել արծաթով կամ ոսկրափոշիով	15
Ակռայ լեցնել ոսկիով	35
Ամբողջ ատամնաշար մը ատնուագն	300
Մատնակի ատամնաշար մէկ ակռան	15

Մեծագ.—Ակռայ լեցնելու եւ կամ նորէն չենելու համար եղած յանձնարարութիւններուն կէսը կանխիկ եւ միւս կէսն ալ չենուելէն եւաքը վճարելի է։

Ֆաքիրի Բէյրիեն

550, Բերա, Շիրաքա ադաբիւան, 550

ԱՐՏՈՒԱՄԵԼՈՒ ՄԵԾ ԼՈՒԲԻՏԱՊԻՈՆ ՊՈՒՐՍԱՅԻ ԳԵՂՈՎ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

Զբիան եղանակին առթիւ ալ եւ այլ վաճառքներ հասած ըլլալով վաճառատունս, պատիւ ունիմք ծանուցանել արդարութեան թէ նոյ. 29էն սկսեալ անօրինակ կերպով ՄԵԾ ԼՈՒԲԻՏԱՊՈՆԻՆ մը պիտի ծախենք մեր վաճառատան ապրանքներէն։ Ուստի դիմելու է ամենայն ոչ մի պակաս։

Հաստատութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք մանաւանդ մեր վաճառատան միաբանութեան վրայ, որոնք գերազանցիկներու գերիներն են։ Ամենայն ոչ մի ոճան կը ծախուիս։ 1899, Նոյ. 29 Բ.ի։ Օրեցն Լիլիքսանցը սրտագ Ն.

Ց. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆ

Կրթական Տեսուչ Ազգ. Վարժարանաց
Կ. Պոլսոյ

Պատրաստած է հետեւեալ նոր Դասագիրքերը, մանկավարժական նորագոյն մեթոտներով, դիւրացնելու համար Ուսումնական Խորհրդոյ Կրթական Մրցարշաւ գործադրութիւնը։

Թուագիտութեան նոր Դասընթացք

	Տարրական, Ա. տարի Դղ.	Բ. տարի Դղ.
Միջին	Գ. » 4 »	Դ. » 4 »
Բարձրագոյն, Ե. եւ Զ. տարի		8 »
Թուագիտութիւն. տես. եւ գործ.		12 »
Երկրաչափութիւն տարրական եւ միջին դասընթացք		2 »
Երկրաչափութիւն. Բարձր դասն.		4 »
Գրանչուոյ տարրակ. սկզբունք		3 »
Նոյն ուսուցչաց մասն կամ բանալին		3 »
Տոմարագիտութեան արուեստ եւ վաճառականական գիտելիք. Պարզ տոմար եւ կրկնատոմար		6 »
Աշխարհագրութիւն Պատկերազարդ. Տարրական դասընթացք. Ա. տարի Կ. Պոլսոյ եւ շրջակայից տեղագրութեամբ		2 »
Բ. տարի		2 »
Աշխարհագրութիւն Միջին եւ Բարձր դասընթացք. (Կը պատրաստուի)		9 »
Հայր աշխարհացոյցներ՝ աշխարհագրութեան եւ գաւառու վարժութեան համար. հատը 10 փր. 100 հատը 20 ղրշ.		
Իրապիտութիւն. Տարր. Դասընթ.		3 »

Սոյն դասագրքերու վաճառման կեդրոնատեղին է ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԸ Ի Մերճան փողոց։

Ուրիշ գրատուներու «էջի կայ, ոպառած է»ի պէս խօսքերուն չհաւատալ եւ գիտել ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԸ։

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ Ա. ՍԱՊԱՆԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ա. ՍԱ ԳԱՆԵԱՆ
Գալատիա, Համալ-բաշա Խան

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻԻՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	*Ֆրանք*	27,000,000
պահեստի դրամ	„	52,002,500
տարեկան հասոյթ	„	70,339,912

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրուին մթերանոցներ, բնակութիւններ եւ առանց մէջ դանուած վաճառքներ եւ կարասիներ խիստ չափաւոր տակագիներով։

Լիազօր Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ՝ ԴԱՆԻԷԼ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Գալաթա, Պահեստ—Դամիտ Անանիտիս Խան. 2։ 11։ 99։

«ԾԱՂԻԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (70)

ԹԻՖԻՆ ՍԱՆ

ՍԵՒ ԱԴԱՄԱՆԴԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

Բ

ՄԱՌՍԻԱԼԻ ԲԱՐԵԿԱՄԸ

—Ասուա՛ծ իմ։

—Այո՛, չարունակեց Տանիէլ, այդ թշուառականին գիտաւորութիւնը ձեզի հետ ամուսնանալ է, եւ Տանիէլ ալ իր մեղադիցն է եւ անիկա հիմա յանուն Մառսիալի հոս եկաւ եւ առեց զարդարդէս երը, ըսաւ ձեզի թէ ինք Մառսիալը չէ տեսած . . .

—Իսկ . . .

—Որովհետեւ Տանիէլ է որ օգնեց՝ Մառսիալի Սէնթ-Սարէսէ փախչելուն։

—Բայց ոսոիկանութիւնը . . .

—Ոսոիկանութիւնը բան չիմացաւ։ Տանիէլի գիտաւորութիւնը ձեր միտքը խառնվել էր։ Անիկա անանկ կը կարծէր թէ գիս հոս չպիտի դտնէր այս իրիկուն։ Ալ ասկէ վերջ պիտի սկսիմ լրտեսել զայն՝ Մառսիալի հետքը կարենալ գտնելու համար։ Իզաբէլ, կ'ապահովցնեմ ձեզ. ձեր վրէժը պիտի լուծեմ։

Մանկամարդ կինը գադրած էր ա՛լ լալէ։

—Ա՜խ, թշուառականները, թշուառականները, գոչեց։ Տիտէ՛, ա՛լ չպիտի լամ, կ'ուզեմ գործել, գործե՛լ Ժէանանի վրէժը լուծելու համար։

Իզաբէլ անա՛նկ շարժուեցաւ մը ըրաւ որ Տիկին Դառթրէ սկսաւ գոդդալ։

—Ասուա՛ծ իմ, Ասուա՛ծ իմ, կը մրմնջէր խեղճ կինը։

Գ

ԱՆԱԿՆԿԱԼ ՕԴՆԵԿԱՆ ՄԸ

Դեղեցիկ ու պայծառ էր գիշերը։

Տանիէլ ցած ձայնով մենախօսելով՝ Շընէյլի ապարանքէն կը հեռանար։

Իր քայլերուն ազմուկը գիշերուան լռութեան մէջ տա՛նկ տա՛նկ կը հնչէր։

Շընէյի պարտէզի շրջապատին անկիւնն հասած էր եւ ձախ կողմը պիտի դառնար՝ Պուժիվալի ճամբան ելլելու համար։ Յանկարծ հեռուէն թեթեւ աղմուկ մը լսեց։

—Գիս կը լրտեսեն կոր։

Տանիէլ ետին դարձաւ եւ մութին մէջ նշմարեց՝ մեծ բրէնկոթի մը մէջ կորսուած նիհարիկ մարդ մը։

—Պարոն Տանիէլ, պարոն Տանիէլ, կը կրկնէր ան ճաթած ձայնով մը։

—Իզաբէլի հայրն եմ։

—Պարոն Ժիլէլիէ՛, գոչեց վերջապէս Տանիէլ։

—Այո՛, ես եմ, բայց մի՛ վախնաք։

Ժիլէլիէ Տանիէլի թեւը մանելով՝ զայն ամայի տեղ մը տարաւ։

—Պարոն Տանիէլ, ըսաւ ծերուկը տարօրինակ ժպիտով մը, ես ձեզի կ'ապասէի, գուշակած էի թէ գուք պիտի գայիք։ Ամէն մարդ անանկ կը կարծէ կոր թէ ես սենեակս քաշուած գործիքներուս մէջ կը քնանամ . . . հը՛, հը՛, թո՛ղ անանկ կարծեն։ Դուռը զարնելիդ լսելուս պէս, սենեակէս դուրս ելայ եւ եկայ հիւրատրեմն դրան ծակէն ամէն բան դիտելու . . .

—Իրա՞ւ . . .

—Ի՞նչ, գուք գիս ուանակի տեղ կը դնէք։ Հա՛, իրա՛ւ է, ամէն մարդ գիս ա՛նանկ կը կարծէ։ Բայց, անցեր՝նք։ Հիմա ինքդիս ծանօթացնեմ ձեզ՝ որպէս զի չըկարծէք թէ ձեզ խաբելու եկած եմ։ Ամէնուն համար ես խեղճ հնարիչ մըն եմ, ապուշ ու ցաւագար, եւ իբր թէ քրջոց բանարարութեանը շնորհիւ կ'ապրիմ։ Բայց ասանկ չէ։ ես մեծ հնարիչ մըն եմ, տաղանդաւոր ու հանճարեղ։ Հոգ չէ թէ իմ ամբողջ գիւտերս գառթրէ անունը կը կրեն։ էֆ, հոգս չէ։ ես կ'ուզեմ որ աղջիկս հարուստ ըլլայ։ Ես ուրիշ հնարիչներու պէս փառամոլ չեմ։ Շատ գանուողները անանկ կը կարծեն թէ ես ամբարիշտ եմ . . . Հա՛, հա՛, խեղճերը չեն գիտեր թէ ես եմ որ ամէնէն աւելի մարդիկը կը ճանչնամ։ Ես բարիներն ու չարերը չատ շատ կրնամ դատարկել. գուք եւ ձեր բարեկամը՝ Մառսիալ բարիներուն կարդէն է, իսկ . . .

—Ուրեմն կը հաւատա՞ք անոր . . .

—Անմեղութեա՞մը . . . էֆ, չեմ հաւատար, այլ վստահ եմ ատոր։ Կեցէ՛ք, գուք իմ բան մ'ըսիք. տեսէք ի՞նչպէս ամէն բան գուշակած եմ. եթէ կեանքս մէջ բան մը կայ զոր առաջուրնէ չէրցայ նշմարելու ա՛տ ալ աղջիկս սէրն էր։ Կը յարգէի Տէոոշ եղբայրները. շատ անգամ զոված եմ զանոնք Պր. Դառթրէի քով։ Եւ չէք գիտեր ո՛րչափ ուրախութիւն զգացի, երբ աղջիկս իմ խոստովանեցաւ թէ Տէոոշ եղբայրներէն մէկը կը սիրէր։ Բայց ամէնէն առաջ անա՛նկ կարծեցի թէ աղջիկս սիրոյ առարկան Մառսիալն էր։ Իրա՛ւ, Ժէանանն ալ կը սիրէի, սակայն Մառսիալ ունէր անա՛նկ լուրջ հով մը որ աւելի պիտի նախընտրէի եթէ ան ըլլար փեսաս։ Հաւատացէ՛ք Պ. Տանիէլ, հաւատացէ՛ք որ աղջիկս երբեք չպիտի կրնար ամուսնանալ՝ եթէ ես հաւանութիւն տուած չըլլայի։

Ժիլէլիէ պահ մը կանգ առաւ ու յետոյ շարունակեց.

—Եւ յանկարծ, պարոն, այդ ահռելի աղէտը պատահեցաւ. բայց ես վայրկեան մը, ակնթա՛թթ մը իսկ մտքէս չանցուցի թէ Մառսիալ կրնար յանցաւոր ըլլալ։ Դաղտնիքը կայ զոր պէտք է լուսաբանել։

—Է՞, ինչո՞ւ հարար ինձի կ'ապասէիք։

—Գիտէի որ Ֆրանսա վերադարձած էիք եւ կ'ըսէի ինքնիրենս. պարոն Տանիէլ Մառսիալի բարեկամն է եւ զայն ազատելու համար ամէն բան պիտի ընէ։ Եւ չէի սխալեր, քանի որ գո՛ւք եկաք որ զայն ոսոիկաններու ձեռքէն ազատեցիք։

—Ո՞ւրկէ իմացաք։

—Դուշակեցի. այդ երիտասարդ անծանօթը ձենէ զատ ոմ կրնար ըլլալ։ Բայց, գիտե՞ք, գուք մեծ սխալ մը գործեցիք՝ ձեր գաղտարները Տիտէի առջեւ յայտնելով։

Ասիկա ըսելով ծերուկը Զղայն սարսուռ մ'ունեցաւ։

(Շ. բանալի)